

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Juni 2021.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter. Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbreven på: <https://ki.se/lime/etik-i-praktiken> Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

Se fler nyheter på Smer BIOETIKNYTT: <http://www.smer.se/>

Vecka 25

Vi har hunnit fram till midsommarveckan! Från och med nästa vecka (v.26) ska jag göra en paus med nyhetsbrevet. Om allt går som det ska beräknar jag fortsätta i höst och i så fall återuppta veckobevakningen v.32 eller 33. Kom ihåg! Ifall det är någon som inte längre önskar få nyhetsbrevet är det bara att skriva till mig så tar jag bort namnet från sändningslistan. Om man behöver hitta tidigare nyhetsbrev finns alla samlade månad för månad (från 2015) på webbsidan [Etik i praktiken | Karolinska Institutet](#) Jag vill passa på att ge ett stort tack till alla som tagit emot nyhetsbrevet och särskilt till alla som gett mig feedback, stöd, visat vänlighet och uppskattning. Det är det bästa man kan få! Önskar er alla en trevlig midsommar helg, en fin sommar och en god hälsa!

Här är det en kortare etikbevakning med nyheter som jag har valt åt er denna vecka:

”Kulturell svimning”. [DO överklagar domen mot Västra Götalandsregionen | DO](#)

Teddy Bondefalk mot Region Stockholm. [TR-Dom-Teddy-Bondefalk-2021-06-21.pdf \(centrumforrattvisa.se\)](#)

Allvarlig kritik mot Kriminalvården, häktet Kronoberg, för att en kvinnlig intagen som genomgick en sen abort på sjukhus underkastades alltför långtgående säkerhetsarrangemang och inte visades tillräcklig respekt. [JO-beslut](#)

Uttalanden i vissa frågor om intygsutfärdande av hälso- och sjukvårdspersonal. Även kritik mot Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för bristfällig motivering av ett beslut. [JO-beslut](#)

Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att ta fram nationella riktlinjer och komplettera kunskapsstödet för förlossningsvården. [Nationella riktlinjer för förlossningsvården - Regeringen.se](#)

The Lancet. Editorial. Volume 397. Issue 10292. 19–25 June 2021, Page 2309. [Protecting refugees during the COVID-19 pandemic - ScienceDirect](#)

Dominic Wilkinson, Julian Savulescu. University of Oxford. [Should COVID vaccines be compulsory for care home staff? Experts debate \(theconversation.com\)](#)

The Institute for Biomedical Ethics of Basel Universität. Online lectures. **Professor Julian Savulescu will present on the topic of moral machines.** Wed, July 7. 11:00-12:30. Please see attachment. [IBMB 10th Anniversary | Institute for Biomedical Ethics \(unibas.ch\)](#)

Vecka 24

Socialstyrelsen. [Screening för cystisk fibros \(socialstyrelsen.se\)](#) Läs mer: [Socialstyrelsen säger återigen nej till screening för cystisk fibros \(lakartidningen.se\)](#)

IVO får i uppdrag att forstarke och utveckla tillsyn och uppföljning av den psykiatriska tvångsvården samt den rattpsykiatriska vården. [Förstärkt tillsyn inom den psykiatriska tvångsvården - Regeringen.se](#)

SBU. Rapport. [Behandling för kvinnor som lider av psykisk sjukdom efter förlossning \(sbu.se\)](#)

Debatt. *Trots åtgärder mot problem vid hvb-hem är det fortfarande möjligt att bedriva undermålig vård av samhällets mest utsatta barn och ungdomar*, skriver sex forskare i socialt arbete. [”Tydligare reglering och insyn krävs för hvb-vården” - Dagens Nyheter \(dn.se\)](#)

Debatt. *Det behövs ett omtag kring AI-baserad medicinteknik* skriver professor Sarah Wamala Andersson och docent Johan Magnusson. [”Tillsätt en expertgrupp för att se över lagändringar” - Dagens Medicin](#)

Controversy about a new approved drug for Alzheimer’s Disease:

[FDA Approves Aducanumab for Alzheimer’s Disease: An Unethical Decision? | Bill of Health \(harvard.edu\)](#) , [Newly Approved Alzheimer’s Drug Spurs Hope and Controversy \(cuanschutz.edu\)](#)

[What a Bad Day Science Had - The Hastings Center](#) , [Would I Give Aducanumab to My Mother? - The Hastings Center](#)

Koh, W.Q., Felding, S.A., Budak, K.B. *et al. Barriers and facilitators to the implementation of social robots for older adults and people with dementia: a scoping review*. BMC Geriatr 21, 351 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12877-021-02277-9>

Gulersen et al. *”Ethical challenges in management of critically ill pregnant patients with coronavirus disease 2019 (COVID-19)”*. Journal of Perinatal Medicine, 2021. <https://doi.org/10.1515/jpm-2021-0254>

Brian L. Mishara, David N. Weisstub. Preventive Medicine 2021. [Genetic testing for suicide risk assessment: Theoretical premises, research challenges and ethical concerns - ScienceDirect](#)

Françoise Baylis. [Stem cell research community drops 14-day limit on human embryo research \(theconversation.com\)](#)

lackshaw BP, Rodger D. Published Online First: 10 June 2021. [Why we should not extend the 14-day rule | Journal of Medical Ethics \(bmj.com\)](#)

Nytt center vid Karolinska Institutet: [Nu etablerar KI Health Emergency and Pandemic Science Center - Ole Petter Ottersen, president Karolinska Institutet](#)

Invitation to participate. Cambridge Consortium of Bioethics Education (Cambridge Network) *Satellite Meeting on Bioethics Education, Best Practices*. Wednesday the 8th of September 2021, 4-6 P.M. For information: please contact yesimul@yahoo.com Professor of history of medicine and ethics.

Inbjudan från SBU: [Har du erfarenhet av rektusdiastas? Delta i en etik-workshop den 16:e september och hjälp SBU öka kunskapen om tillståndet!](#)

Europaparlamentet söker praktikanter! [European parliament Traineeships - Vacancy search \(gestmax.eu\)](#)

EACME Webinar Clinical Ethics "*What means 'Expertise' in Clinical Ethics?*" on 24 June 2021. [programm_20210624_eacme_webinar_clinical_ethics.pdf](#)

Smer. Kom ihåg! 23 juni kl. 13-14.15. [Webbinarium: DNA och brottsutredningar \(smer.se\)](#)

Vecka 23

Svenska läkaresällskapet, SLS, kräver att staten och regionerna tar sitt ansvar och agerar för att lösa den eskalerande vårdskulden och vårdplatskrisen. ["Hur ska denna ekvation gå ihop?" - Dagens Medicin](#)

Krönika. Karin Båtelson. [Det kravlösa landet - Sjukhusläkaren \(sjukhuslakaren.se\)](#)

Ny rapport. [I skuggan av covid-19 | Vård- och omsorgsanalys \(vardanalys.se\)](#)

Debatt. *Vi påstår att dagens kommunala vård inte följer hälso- och sjukvårdslagen*. Riksföreningen för sjuksköterskor inom äldre- och demensvård (RFSÅD). [Fler sjuksköterskor behövs för god vård och omsorg till äldre - Altinget: Omsorg](#)

Debatt. Styrelsen för Svensk förening för obesitas- och metabol kirurgi (SFOK): [Ombytta roller i vården av fetmasjukdom oetiskt](#)

[\(\[lakartidningen.se\]\(http://lakartidningen.se\)\)](http://lakartidningen.se)

Ny rapport. Nationellt kompetenscentrum anhöriga. [Rapport Anhöriga och covid19.pdf \(anhoriga.se\)](#)

Ny forskning. Bylund-Grenklo, T., Birgisdóttir, D., Beenaert, K. *et al.* *Acute and long-term grief reactions and experiences in parentally cancer-bereaved teenagers.* BMC Palliat Care 20, 75 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12904-021-00758-7>

Ny forskning. Daniel Helldén doktorand och AT-läkare har nyligen gjort en studie.

[Climate change and child health: a scoping review and an expanded conceptual framework - The Lancet Planetary Health](#)

»Barn får bära en orättvis skuld för klimatförändringarna« (lakartidningen.se)

Miller, J.J., Serwint, J.R. & Boss, R.D. *Clinician–family relationships may impact neonatal intensive care: clinicians’ perspectives.* *J Perinatol* (2021). <https://doi.org/10.1038/s41372-021-01120-8>

Dominic Wilkinson, Jonathan Pugh, Julian Savulescu. Oxford University. [Pfizer jab approved for children, but first other people need to be vaccinated \(theconversation.com\)](#)

Birchley, G. *The theorisation of ‘best interests’ in bioethical accounts of decision-making.* BMC Med Ethics 22, 68 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12910-021-00636-0>

Coleman, E. *et al.* *Preparing accessible and understandable clinical research participant information leaflets and consent forms: a set of guidelines from an expert consensus conference.* Res Involv Engagem 7, 31 (2021). <https://doi.org/10.1186/s40900-021-00265-2>

Vård- och omsorgsanalys och TLV. Webinarium 15 juni, kl. 10:00-11:00. *Precisionsmedicin och avancerade terapier i svensk hälso- och sjukvård.* Läs mer: [Ungapped \(ungpd.com\)](http://ungpd.com)

Svensk sjuksköterskeförening har reviderat *Dialogduken*. [Dialogduken | Svensk sjuksköterskeförening \(swenurse.se\)](#)

Kursen *De Nödvändiga Samtalen* har fått ett nytt kursformat. [DNS – De Nödvändiga Samtalen | Palliativt utvecklingscentrum](#)

2021 IME Conference. *Maintaining trust in medicine in a “post truth” world*. 2nd July 2021. Online event. [Institute of Medical Ethics > Event Booking \(datawareonline.co.uk\)](#)

Workshop: Research procedures in experiments for Bachelor students. All participants will receive a professional certificate signed by Path2Integrity (P2I) and the European Commission. For more info please have a look at the enclosed flyer. Deadline 18th June.

Post-doctoral research fellow – Epidemics Ethics. Nuffield Department of Population and Health. Oxford. The closing date for applications is noon on 6th July 2021. [Post-doctoral research fellow – Epidemics Ethics — Ethox Centre](#)

Kom ihåg! [Föreslå vem som ska få Smers etikpris 2021](#)

Vecka 22

Det finns inte något annat område inom det offentliga där den enskildes rättsliga ställning har försvagats så tydligt som när det gäller vården. Det menar Ida Asplund som skrivit en avhandling i ämnet. [Patienters rätt att utkräva ansvar kraftigt begränsad - Dagens Arena](#)

Som patient får du ett helt annat intryck av hälso- och sjukvården. [Varför ser sjukvården inte patientens perspektiv? - Dagens Samhälle \(dagenssamhalle.se\)](#)

Min kompis har börjat känna antipati för dem hon vårdar, berättar Sofie Naredi som känner igen symtomen på empatitrötthet. [”Vi pratade om vår hatkärlek till sjukvården” - Dagens Medicin](#)

Fallet med NKS visar hur politiska klyschor och maktspel kring forskningsexcellens försämrat vården och äventyrat kompetensen hos den framtida sjukvårdspersonalen. [Drömmen om världsklass ledde beslutsfattarna fel - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Allvarlig kritik mot en läkare för att ha utfärdat ett vårdintyg utan att ha genomfört en särskild läkarundersökning m.m. [JO-beslut](#)

Ny forskning. Piscator E et al. [Low adherence to legislation regarding Do-Not-Attempt-Cardiopulmonary-Resuscitation orders in a Swedish University Hospital - ScienceDirect](#)

Claus LE, Links AR, Amos J, et al. *Parent Experience of Communication about Children's Surgery: A Qualitative Analysis*. *Pediatr Qual Saf*. 2021;6(3):e403. Published 2021 May 19. [Parent Experience of Communication about Children's Surgery: A Qualitative Analysis \(nih.gov\)](#)

Debattartikel av Ida Linander, läkare och doktor i folkhälsa med fokus på transvård och Axel Repka, specialistläkare med mångårig erfarenhet av ideellt arbete med transfrågor: [Stopp för behandling av unga transpersoner är oetiskt \(lakartidningen.se\)](#)

Replik av Svante Norgren, temachef, Fredrika Gauffin, verksamhetschef, Lars Sävendahl, FOU-chef; samtliga Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska universitetssjukhuset: [Patientgruppen gynnas av ett förbättrat kunskapsläge \(lakartidningen.se\)](#)

Det är ansvarslöst att utsätta unga människor för vad som kan anses vara experimentell behandling, skriver företrädare för anhörignätverket Genid. [Anhörignätverket Genid: Stoppa könsbyten även för unga vuxna | SvD](#)

Det går inte att hävda barns bästa med ena handen och ta bort rätten till vård med den andra. Replik av Jêran Rostam och Deidre Palacios, RFSL. [Samtalsterapi botar inte könsdysfori - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Lagstiftningen om forskningsetisk prövning har inte bidragit till en mer etisk forskning utan snarare hämmat den fria forskningen, skriver tre professorer. ["Mycket skaver i det nuvarande etikprövningssystemet" - Dagens Medicin](#)

Forskningslitteraturen blir missvisande när forskare analyserar datamängder på alla ledder och sedan enbart redovisar sådana statistiskt signifikanta resultat som de önskar. [Felkälla när forskare fiskar efter resultat \(sbu.se\)](#)

Guidelines for the Field of Stem Cell Research and Regenerative Medicine. (updated 2021). [ISSCR Guidelines](#)

Ries, N. and Mansfield, E. (2021). *Advance Research Directives: Dementia Researchers' Views on a Prototype Directive and Implementation Strategies*. Ethics & Human Research, 43: 10-25. <https://doi.org/10.1002/eahr.500091>

Pratt, B. *Sharing power in global health research: an ethical toolkit for designing priority-setting processes that meaningfully include communities*. Int J Equity Health 20, 127 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12939-021-01453-y>

University of Oslo. PhD-course Critical perspectives on health and disease: The course is free and the deadline for registration is August 10. <https://www.uio.no/studier/emner/medisin/med/MF9185/>

University of Bristol. MSc in Healthcare Ethics and Law. Topic Area: Clinical ethics support services (CESS). [MSc by Research - Study with us | Bristol Medical School: Population Health Sciences | University of Bristol](#)